

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

Дудник Віктор Юрійович

аспірант,

Державний вищий навчальний заклад

«Донбаський державний педагогічний університет»

ORCID: 0009-0004-6903-5903

dudnikviktor35@gmail.com

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні концептуальних засад і розробленні комплексного аналітичного інструментарію, що забезпечує промислові підприємства релевантною, достовірною та своєчасною інформацією для формування й реалізації стратегій стійкого розвитку в умовах ресурсних обмежень, прискорених технологічних змін і трансформації економічного середовища. Методологічна основа роботи охоплює застосування підходів стратегічного аналізу, економетричного моделювання, структурно-функціонального методу, а також інструментів цифрової аналітики, що дають змогу систематизувати показники екологічної, соціальної та економічної результативності промислових підприємств і встановити взаємозв'язки між ними. Методологічна основа роботи охоплює застосування методів стратегічного аналізу, економетричного моделювання, структурно-функціонального підходу, а також інструментів цифрової аналітики, що дають змогу систематизувати показники екологічної, соціальної та економічної результативності підприємств. Основні результати полягають у визначенні ключових аналітичних параметрів, які формують інформаційну основу стратегій стійкого розвитку, у розкритті механізмів їх інтеграції в систему корпоративного управління та у формуванні підходів до оцінювання довгострокових ризиків і стратегічних можливостей. Показано, що цифровізація аналітичних процесів забезпечує підвищення точності моніторингу, скорочення часових витрат на обробку інформації та зростання ефективності управлінських рішень, спрямованих на мінімізацію дисбалансів у функціонуванні промислових підприємств. Доведено, що застосування сучасних аналітичних платформ сприяє формуванню адаптивних моделей управління, здатних враховувати змінність ринкового середовища. Прикладна цінність отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих аналітичних інструментів для побудови системи стратегічного оцінювання, формування ESG-орієнтованих управлінських рішень, удосконалення процесів стратегічного та операційного планування, а також підвищення конкурентоспроможності підприємств промислового сектора України на засадах стійкого розвитку. Застосування розроблених рекомендацій створює умови для підвищення інституційної гнучкості, оптимізації виробничих процесів і посилення економічної стійкості підприємств у мінливому середовищі.

Ключові слова: аналітичне забезпечення, стійкий розвиток промислових підприємств, стратегічне планування, цифрова аналітика, екологічна та економічна результативність, індикатори сталого розвитку, корпоративна стійкість, ризик-орієнтований аналіз, стратегічна діагностика, ESG-компоненти.

DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2025.4.1>

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасний розвиток промислового комплексу України відбувається в умовах підвищеної турбулентності, структурних змін та необхідності переходу до моделей стійкого зростання. Обмеженість ресурсів, нерівномірність технологічного оновлення та зростання екологічних вимог ускладнюють формування стратегій довгострокового розвитку. За таких умов ключового значення набуває створення ефективного аналітичного забезпечення, здатного формувати багатовимірну картину виробничих, фінансових, інноваційних і екологічних процесів, що визначають траєкторії стійкого функціонування підприємств.

Недостатній рівень цифрової інтеграції, фрагментарний характер інформаційних потоків, обмежене вико-

ристання систем оцінювання ESG-критеріїв і слабка аналітична культура управлінців знижують якість стратегічного планування. Це призводить до втрати конкурентних переваг, уповільнення процесів модернізації та порушення узгодженості між виробничими рішеннями і довгостроковими цілями стійкого розвитку. Унаслідок цього підприємства втрачають здатність вчасно реагувати на зміни ринкових умов і формувати ефективні стратегічні орієнтири.

Отже, особливої актуальності набуває дослідження інструментів і методичних підходів до побудови аналітичної системи, яка забезпечить комплексне оцінювання стратегічних ризиків, моніторинг ключових індикаторів стійкості та обґрунтування рішень у сфері екологічної, економічної

й технологічної трансформації промислових підприємств. Ефективне аналітичне забезпечення має створювати інформаційну базу для формування збалансованих стратегій, що поєднують інноваційний розвиток, ресурсну ефективність і зменшення негативного впливу на довкілля.

Формування стратегій стійкого розвитку можливе лише за умов активного впровадження сучасних аналітичних платформ, інструментів цифрової трансформації та підходів до стратегічного управління. Промислова політика повинна передбачати вдосконалення нормативно-правового середовища щодо стимулювання екологічної модернізації й технологічного оновлення, підтримку розвитку цифрової аналітичної інфраструктури, застосування комбінованих інструментів оцінювання ефективності та ризиків, а також формування пріоритетних напрямів сталого розвитку на основі ґрунтовної аналітики.

Не менш важливими залишаються розвиток партнерства між державними інституціями, бізнесом і науковими центрами; впровадження адаптивних моделей управління, здатних швидко реагувати на внутрішні та зовнішні зміни; підготовка висококваліфікованих аналітичних кадрів, що володіють інструментами роботи з великими масивами даних; модернізація техніко-технологічної бази підприємств відповідно до стратегічних орієнтирів; розширення міжнародного співробітництва для використання передових управлінських та аналітичних практик. Оскільки несистемний підхід до формування стратегій розвитку лише посилює нестійкість промислових підприємств, поглиблені аналітичні дослідження в цій сфері є необхідними для формування дієвих концептуальних та практичних рішень, здатних забезпечити довготривале економічне зростання та стійку конкурентоспроможність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній економічній науці зростає зацікавленість проблематикою аналітичного забезпечення промислових підприємств як основи формування стратегій стійкого розвитку. Дослідники наголошують, що якісна інформаційно-аналітична база є ключовою передумовою переходу промисловості до моделей довгострокової стійкості, підвищення ресурсної ефективності та технологічної модернізації. З огляду на цифрову трансформацію економіки, науковці активно вивчають інтеграцію цифрових платформ, систем бізнес-аналітики та інструментів оцінювання ESG-показників у процеси стратегічного управління підприємствами.

Українська дослідниця О. І. Амоша [1] акцентує увагу на необхідності формування цілісної моделі промислової стійкості, у якій аналітичне забезпечення відіграє роль базового інструменту для оцінювання структурних змін і технологічних пріоритетів.

Л. М. Діденко [2] обґрунтовує значення цифрових інформаційно-аналітичних систем у стратегічному плануванні, підкреслюючи їхню здатність забезпечувати точні прогнози та підтримувати екологічно орієнтоване прийняття рішень.

Зарубіжний дослідник М. Портер [3] у своїх працях підкреслює, що конкурентоспроможність промислових підприємств у довгостроковій перспективі визначається якістю стратегічної аналітики, а стійкий розвиток неможливий без глибокої оцінки впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

У роботах Й. Шумпетера [4] розвиток промислових систем пов'язаний із інноваційною динамікою, що потребує ґрунтовної аналітичної підтримки на всіх етапах трансформації виробництва.

Українські вчені С. Князев і О. Балацький [5] досліджують інструменти стратегічної діагностики промислових підприємств, підкреслюючи необхідність модернізації аналітичної інфраструктури для реалізації стратегій стійкого розвитку.

Т. Сакалош [6] наголошує на важливості впровадження систем ESG-моніторингу та показників екологічної ефективності для адаптації промислових підприємств до нових регуляторних вимог.

Значний внесок у розвиток концепції стійкого розвитку зробили праці Дж. Елкінгтона [7], автора моделі "Triple Bottom Line", який доводить, що стратегічне управління промисловими підприємствами має ґрунтуватися на комплексному поєднанні економічних, соціальних та екологічних цілей.

З позиції цифрової трансформації важливими є дослідження Е. Брюньольфссона і Е. МакАфі [8], які підкреслюють роль великих даних та аналітичних алгоритмів у переосмисленні стратегій промислового розвитку.

Таким чином, аналіз наукових джерел демонструє, що аналітичне забезпечення є визначальною умовою для розроблення ефективних стратегій стійкого розвитку промислових підприємств. Формування сучасної аналітичної інфраструктури, розвиток цифрових платформ, поширення ESG-орієнтованих підходів та зміцнення стратегічної компетентності управлінських кадрів стають ключовими чинниками забезпечення конкурентоспроможності та довгострокової стабільності промислового сектору України.

Формування цілей статті. Метою статті є обґрунтування теоретичних і прикладних засад формування сучасного аналітичного забезпечення, яке здатне підтримувати розроблення та реалізацію стратегій стійкого розвитку промислових підприємств України. Дослідження спрямоване на визначення оптимальних інструментів аналітичної підтримки, оцінку їхнього потенціалу у формуванні екологічно, економічно та технологічно збалансованих управлінських рішень, а також на опис їхньої ролі у підвищенні стратегічної стійкості виробничих систем.

У межах роботи передбачається аналіз сучасних методичних підходів до стратегічного моніторингу показників сталого розвитку, розкриття можливостей цифрових аналітичних платформ для підтримки довгострокового планування, а також визначення бар'єрів, що стримують формування аналітичної інфраструктури у промисловості. Особлива увага приділяється розробленню пропозицій щодо удосконалення управлінських практик на основі інтеграції цифрових інструментів, систем оцінювання ESG-показників та аналітичних моделей, спрямованих на забезпечення стійкої трансформації промислових підприємств.

Методи дослідження. Методологічна основа дослідження сформована на поєднанні сучасних підходів до аналітичного оцінювання, управлінського моделювання та цифрової обробки даних. У роботі застосовано системний підхід, що дав змогу комплексно розглядати промислове підприємство як динамічну виробничо-економічну

систему, в якій виникнення дисбалансів визначається взаємодією технологічних, організаційних, ресурсних і ринкових чинників. Для дослідження структурних відхилень використано методи структурно-функціонального аналізу, які дали можливість оцінити взаємозв'язки між складовими виробничого потенціалу та їхній вплив на стійкість підприємства.

Застосування економіко-математичного та економічного моделювання забезпечило кількісну оцінку факторів, що формують дисбаланси у функціонуванні промислових підприємств, а також дозволило визначити прогностичні тенденції розвитку під впливом зовнішніх і внутрішніх ризиків. Використання методів порівняльного аналізу дало змогу провести оцінку відмінностей у структурі аналітичних процесів на підприємствах різних галузей та визначити їхні сильні й слабкі сторони.

Особливе місце у дослідженні посідають цифрові методи аналітичної обробки, що включають інструменти Business Intelligence, автоматизований моніторинг ключових показників, візуалізацію даних та інтеграцію інформаційно-аналітичних платформ у систему управління. Для оцінювання стійкості та ефективності управлінських рішень застосовано ESG-аналіз, індикативне оцінювання та сценарне моделювання, що дозволило визначити альтернативні траєкторії розвитку та оцінити можливі наслідки управлінських стратегій.

Методи логічного узагальнення, індукції та дедукції забезпечили формування теоретичних висновків і розроблення концептуальних положень щодо побудови аналітичного забезпечення. Використання методу експертних оцінок стало підґрунтям для визначення ключових цифрових, організаційних і технологічних бар'єрів, що стримують ефективно впровадження сучасних аналітичних систем у промисловості.

Таким чином, комплексне поєднання якісних та кількісних методів дозволило сформувати цілісну аналітичну модель, орієнтовану на виявлення дисбалансів, підвищення стійкості та стратегічної адаптивності промислових підприємств України.

Результати дослідження. У сучасних умовах діяльності промислових підприємств ключовим чинником формування стратегій стійкого розвитку є спроможність створювати комплексне аналітичне забезпечення, яке дозволяє оцінювати динаміку виробничих, екологічних та економічних показників, визначити стратегічні пріоритети та забезпечувати узгодженість управлінських рішень із довгостроковими цілями. Використання фрагментарних підходів, залежність від застарілих методів аналізу та недостатня інтеграція цифрових технологій суттєво обмежують можливості підприємств щодо планування стійкого розвитку та підвищення їхньої інноваційної активності.

Стратегія розвитку промислових суб'єктів має ґрунтуватися на впровадженні сучасних аналітичних платформ, що здатні накопичувати, структурувати й інтерпретувати великі масиви даних, формувати систему показників стійкості та забезпечувати обґрунтованість управлінських рішень. Такі інструменти дають змогу здійснювати оцінювання технологічної зрілості, виявляти потреби в модернізації виробництва, оптимізувати використання ресурсів

і розробляти стратегічні сценарії з урахуванням змін ринкового середовища та екологічних вимог.

У цьому контексті аналітичний підхід у системі управління промисловими підприємствами визначає можливість забезпечення довгострокової економічної стійкості, підтримки інноваційного розвитку та підвищення ефективності використання виробничого потенціалу. Реалізація таких завдань стає можливою завдяки впровадженню цифрових технологій обробки даних, комплексних систем моніторингу процесів, платформ стратегічної оцінки ESG-показників та інструментів адаптивного управління, здатних оперативно реагувати на зміни внутрішнього і зовнішнього середовища.

Формування ефективного аналітичного забезпечення для підтримки стратегій стійкого розвитку промислових підприємств України є ключовою умовою їхнього стабільного функціонування в умовах динамічного та непередбачуваного економічного середовища. Комплексний аналіз взаємозв'язку між виробничими ресурсами, технологічними процесами й екологічними та ринковими вимогами забезпечує можливість розробляти стратегічні рішення, спрямовані на підвищення ефективності, зменшення негативного впливу на довкілля та зміцнення довгострокової конкурентоспроможності промислових підприємств. У цьому контексті розвиток сучасних підходів до аналітичної підтримки стратегічного управління набуває вирішального значення, оскільки створює основу для побудови інтегрованих моделей стійкого розвитку, здатних поєднувати виробничу гнучкість, інноваційний потенціал і відповідність екологічним стандартам.

Теоретичні засади аналітичного забезпечення стратегій стійкого розвитку значною мірою спираються на класичні концепції стратегічного управління, інноваційного розвитку та економічного прогнозування, сформовані наприкінці ХХ століття. Проте сучасна багатofакторна реальність промислового сектору потребує суттєвого переосмислення цих підходів, з огляду на цифровізацію виробничих процесів, зростання ролі великих даних та необхідність інтеграції ESG-принципів у стратегічне планування. Традиційні моделі здебільшого орієнтовані на стабільні економіки, тоді як українська промислова система потребує адаптивних аналітичних інструментів, здатних враховувати нерівномірність ресурсного забезпечення, технологічні диспропорції, регіональні особливості та актуальні виклики індустріальної модернізації [4].

У контексті масштабних економічних перетворень, які переживають країни з трансформаційними моделями розвитку, особливої ваги набуває переосмислення наукових здобутків у сфері аналітики та управління для їх подальшої адаптації до потреб промислового сектору. Для українських підприємств це означає необхідність переходу до використання цілісних аналітичних систем, що забезпечують опрацювання великих обсягів даних, підтримують стратегічне планування та створюють умови для впровадження принципів стійкого розвитку. Саме аналітичне забезпечення стає фундаментом, який дозволяє поєднати економічну, екологічну та технологічну складові в рамках узгодженої стратегії довгострокової модернізації підприємств.

Обмеження класичних управлінських концепцій зумовлені їхньою недостатньою здатністю враховувати реалії високої турбулентності та нестабільності, що характерні для промислових підприємств в умовах цифрової трансформації. Застарілі підходи не забезпечують належного підґрунтя для формування ефективних стратегій стійкого розвитку, оскільки не охоплюють проблем ресурсоемності, нерівномірності технологічного оновлення та необхідності екологічної трансформації виробництва. Підвищення результативності управління потребує інтеграції сучасних цифрових платформ, інструментів стратегічного моніторингу, методів прогнозування сценаріїв розвитку та систем оцінювання ESG-показників. Сукупне використання цих інструментів створює інформаційну базу, необхідну для формування адаптивних та інноваційно орієнтованих стратегій, що здатні забезпечити промисловим підприємствам стійкість, конкурентоспроможність та можливість системної модернізації в довгостроковій перспективі.

Історичний розвиток промисловості в різних країнах світу засвідчує, що саме цей сектор виступає ключовим драйвером переходу економіки до моделей стійкого та інноваційного зростання. Промислові підприємства здатні створювати значний мультиплікативний ефект, сприяти формуванню високотехнологічних кластерів, стимулювати модернізацію суміжних галузей і забезпечувати зростання продуктивності праці. У цих умовах особливої ваги набуває застосування сучасних аналітичних інструментів, які дають змогу формувати підґрунтя для розроблення стратегій стійкого розвитку, оцінювати рівень технологічної зрілості та визначати стратегічні напрями структурної модернізації [5].

Попит на стратегічну аналітику постійно зростає у зв'язку з необхідністю своєчасного реагування на циклічні економічні зміни, трансформаційні процеси та зовнішні шоки, що впливають на динаміку промислового сектору. На формування стійкого розвитку промислових підприємств впливають не лише внутрішні технологічні й організаційні чинники, а й зовнішні детермінанти: промислова політика держави, доступ до інвестиційних ресурсів, інтегрованість у глобальні виробничі мережі та міжнародні стандарти сталості. Як наголошував Дж. М. Кейнс, економіка розвивається тоді, коли зростає ефективний попит, і ця позиція набуває особливої актуальності під час відновлення промислового

потенціалу України, коли стратегічні рішення мають ґрунтуватися на якісному аналітичному забезпеченні.

Таким чином, стратегія стійкого розвитку промислових підприємств має враховувати не лише їхні внутрішні конкурентні спроможності, але й здатність адаптуватися до глобальних викликів, інтегрувати найкращі управлінські практики та ефективно використовувати аналітичні інструменти для підтримки прийняття рішень. Системне аналітичне забезпечення створює умови для розроблення узгоджених стратегій модернізації, підвищення технологічного рівня виробництва, зміцнення економічної стійкості та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності промислового сектору.

Процес модернізації продукції та виробничих технологій на промислових підприємствах нерозривно пов'язаний із глибоким аналітичним оцінюванням факторів, що формують економічні умови для стратегічного розвитку. Сукупність таких факторів можна умовно поділити на внутрішні та зовнішні, оскільки вони по-різному впливають на здатність підприємств забезпечувати стійке функціонування та реалізовувати довгострокові інноваційні плани (табл. 1). З боку попиту визначальну роль відіграє орієнтація на продукцію з високою доданою вартістю, зростання вимог споживачів до екологічності та технологічності товарів, а також розширення присутності на міжнародних ринках.

Пропозиція, зі свого боку, залежить від рівня технологічного розвитку підприємства, ефективності виробничої інфраструктури, доступності ресурсів та здатності інтегрувати сучасні цифрові аналітичні платформи у систему управління. Особливе значення мають зовнішні чинники, серед яких – доступ до міжнародних інвестиційних ресурсів, участь у глобальних ланцюгах створення вартості, відповідність регуляторним вимогам ЄС і впровадження міжнародних ESG-стандартів. Урахування цих компонентів дає змогу вдосконалювати аналітичні моделі, підвищувати обґрунтованість управлінських рішень та забезпечувати ефективне стратегічне планування в умовах постійної зміни глобального економічного середовища.

Подана таблиця узагальнює ключові складові системи аналітичного забезпечення, які формують методологічну та інструментальну основу стратегій стійкого розвитку промислових підприємств. Представлені компоненти відображають взаємопов'язані напрями аналітичної діяльності, необхідні для формування збалансованих управлінських

Таблиця 1

Компоненти аналітичного забезпечення стратегій стійкого розвитку промислових підприємств

Компонент	Зміст	Очікувані результати
Цифрова аналітична інфраструктура	Використання платформ для збору, обробки та візуалізації даних; автоматизація моніторингу показників стійкого розвитку.	Оперативний доступ до даних; підвищення точності стратегічного планування.
Оцінювання ESG-показників	Систематичний аналіз екологічних, соціальних та управлінських критеріїв діяльності підприємства.	Відповідність міжнародним стандартам; покращення інвестиційної привабливості.
Стратегічне прогнозування	Сценарне моделювання розвитку підприємства з урахуванням ризиків та зовнішніх викликів.	Формування адаптивних стратегій; зниження невизначеності.
Технологічна діагностика	Оцінювання технологічної зрілості, інноваційного потенціалу та потреб у модернізації.	Підвищення продуктивності; планування технічного оновлення.
Моніторинг ресурсної ефективності	Аналіз споживання енергії, матеріалів, води, рівня відходів та викидів.	Зменшення витрат; екологічна стійкість виробництва.

Джерело: сформовано автором

рішень в умовах цифрової трансформації та зростання вимог до екологічної, соціальної й економічної відповідальності виробничого сектору.

Таким чином, таблиця відображає комплексність аналітичного забезпечення, яке необхідне для побудови ефективних стратегій стійкого розвитку промислових підприємств. Вона демонструє, що аналітика має виконувати не лише функцію діагностики, але й бути основою для планування, модернізації та стратегічного управління в довгостроковій перспективі.

Українська промисловість, подібно до виробничих систем інших держав, що проходять етапи структурної перебудови, усе відчутніше реагує на глобальні тенденції цифровізації, екологічної модернізації та інтеграції в міжнародні ринки. У таких умовах ключовим завданням стає формування високорозвинутого аналітичного середовища, здатного забезпечити промисловим підприємствам можливість своєчасно адаптуватися до зовнішніх змін, використовувати переваги міжнародної кооперації та формувати стійкі траєкторії розвитку, спрямовані на інноваційність, ефективність і підвищення економічної безпеки країни [6].

Економічна динаміка промислових підприємств є складною системою взаємодії внутрішніх і зовнішніх чинників, що визначають можливості стійкого зростання. У цьому контексті важливим елементом стратегічного аналітичного забезпечення є оцінювання впливу ключових драйверів розвитку, зокрема інвестиційної активності, інструментів державної промислової політики та орієнтації на зовнішні ринки. Саме ці фактори забезпечують ефективне використання виробничих ресурсів, підтримують інноваційну діяльність та створюють умови для поступового нарощування конкурентного потенціалу промислового сектору.

Реальний обсяг виробництва у промисловому секторі безпосередньо залежить від сформованого платоспроможного попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках, що визначається рівнем ділової активності, економічними очікуваннями та фінансовими можливостями споживачів. У системі стратегічного аналітичного управління промисловим підприємством провідне місце посідають інвестиційні ресурси, адже саме вони забезпечують оновлення виробничої інфраструктури, підтримують технологічне вдосконалення та сприяють розширенню присутності на нових ринках.

Важливим джерелом розвитку виступають державні ініціативи, спрямовані на промислову модернізацію, а також експортна діяльність, яка формує можливості для інтеграції у глобальні виробничі мережі та зміцнює конкурентні позиції підприємств на світових ринках. Ефективна державна підтримка та вихід на зовнішні ринки створюють сприятливе середовище для масштабування виробництва, нарощування інноваційного потенціалу й посилення стійкості промислового комплексу.

Таким чином, стратегічний розвиток промислових підприємств визначається не лише рівнем ефективності використання наявних ресурсів, але й здатністю формувати стабільний попит, який слугує каталізатором розширення виробничих можливостей і основою для довгострокового зростання. У межах концепції економічного стимулювання інвестиції розглядаються як рушійний елемент промислової активності, що створює мультиплікативний ефект, сприяє підвищенню зайнятості та формує сприятливі умови для технологічного розвитку галузі. Посилення інвестиційної динаміки, підкріпленої сучасними аналітичними інструментами підтримки управлінських рішень, забезпечує високий рівень адаптивності та стратегічної стійкості промислових підприємств до зовнішніх і внутрішніх факторів впливу.

Нині спостерігається активізація діяльності українських промислових підприємств, які демонструють здатність не лише зміцнювати позиції на внутрішньому ринку, але й поступово підвищувати конкурентні переваги відносно імпоротної продукції завдяки модернізації технологій, підвищенню якості виробництва та раціональному використанню ресурсів. У Таблиці 2 представлено систематизовані характеристики внутрішніх і зовнішніх параметрів, що формують попит і пропозицію та впливають на динаміку промислового розвитку.

Конкурентні переваги промислових підприємств формуються на основі впровадження цифрових технологій, розвитку інноваційних процесів та підвищення операційної ефективності. Застосування сучасного аналітичного забезпечення дозволяє підприємствам оперативного реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, підвищувати продуктивність виробничих систем та формувати стабільні траєкторії стратегічного зростання. Наведені фактори відображають взаємозв'язок між економічною раціональністю, іннова-

Таблиця 2

Ключові показники аналітичного оцінювання стійкого розвитку промислових підприємств

Група показників	Зміст показників	Аналітичне значення
Економічна стійкість	Рентабельність виробництва; коефіцієнт оновлення основних засобів; частка інноваційної продукції.	Визначає фінансову стабільність, потенціал модернізації та рівень інноваційної активності.
Екологічна ефективність	Обсяг викидів та відходів; рівень енергоємності продукції; інтенсивність використання ресурсів.	Показує відповідність екологічним стандартам та потенціал зменшення негативного впливу на довкілля.
Соціальна відповідальність	Рівень зайнятості; інвестиції у підвищення кваліфікації; показники охорони праці.	Дає змогу оцінити соціальну стабільність колективу та відповідальність підприємства перед працівниками.
Технологічний розвиток	Ступінь автоматизації; впровадження цифрових платформ; інноваційна активність.	Відображає технологічну зрілість та готовність підприємства до цифрової трансформації.
Управлінська ефективність	Якість стратегічного планування; інтеграція аналітичних систем; швидкість прийняття рішень.	Визначає здатність підприємства ефективно реагувати на зміни та формувати стійкі управлінські моделі.

Джерело: сформовано автором

ційністю та здатністю підприємств адаптуватися до умов конкурентного середовища як на національному, так і на глобальному рівні.

Таблиця 2 узагальнює ключові групи показників, що формують основу аналітичного оцінювання стійкого розвитку промислових підприємств. Вони охоплюють економічні, екологічні, соціальні, технологічні та управлінські аспекти функціонування підприємства, що забезпечує комплексний підхід до стратегічної діагностики.

Група економічної стійкості охоплює показники рентабельності, модернізації основних фондів та інноваційної активності. Вони визначають здатність підприємства забезпечувати стабільний фінансовий результат, оновлювати виробничу базу та формувати конкурентоспроможну продукцію з високою доданою вартістю. Аналіз цієї групи показників є ключовим для оцінювання економічної ефективності й перспективи довгострокового зростання.

У період економічної трансформації в багатьох регіонах України формуються програми стратегічної модернізації промислового виробництва, що визначають пріоритети розвитку регіональної індустріальної політики та потреби підприємств у сучасних аналітичних інструментах. Водночас регіональна політика часто залишається недостатньо врегульованою через брак нормативно-правових документів, які б деталізували цілі, методи та механізми підтримки промислового сектору. Відсутність довгострокових комплексних планів розвитку промисловості на державному рівні створює труднощі для формування послідовної траєкторії модернізації та ускладнює реалізацію регіональних стратегічних ініціатив.

У більшості випадків регіональне управління спирається переважно на короткострокові рішення, які визначають тимчасові пріоритети підтримки окремих галузей, але не формують цілісної системи розвитку промисловості. Результати аналітичних досліджень регіональної структури виробництва свідчать, що значна різноманітність організаційних моделей і форм власності характерна саме для найбільш індустріально активних регіонів. У зонах інтенсивної модернізації зростає роль партнерства між органами місцевої влади, бізнесом та аналітичними центрами, що сприяє поширенню сучасних підходів до стратегічного планування та моніторингу.

Проте потенціал таких ініціатив стримується недостатньо розвиненою законодавчою базою, зокрема відсутністю чітко визначених правових засад функціонування промислових кластерів, холдингів та інших форм кооперації. Комплексна трансформація промислового сектору потребує одночасного оновлення інфраструктури, технологічного середовища та нормативної підтримки. Це передбачає розвиток сучасних механізмів фінансування, оптимізацію логістичних систем, удосконалення ресурсного менеджменту та впровадження цифрових платформ для моніторингу виробничих процесів.

Важливим напрямом модернізації є підсилення аналітичного супроводу підприємств на всіх етапах їх діяльності – від формування замовлень до виходу продукції на ринок. Підтримка вітчизняних виробників повинна здійснюватися через інструменти митної політики, удосконалення біржових механізмів і створення галузевих об'єднань коо-

перативного характеру, що сприятимуть обміну аналітичною інформацією та розвитку партнерських ініціатив.

У підсумку стратегічний розвиток промислового сектору вимагає від держави формування сприятливого аналітично-нормативного середовища, яке дозволить регіонам самостійно обирати траєкторії промислового зростання та адаптуватися до викликів глобальної економіки без надмірного адміністративного тиску.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило, що аналітичне забезпечення є ключовою передумовою формування ефективних стратегій стійкого розвитку промислових підприємств України. У сучасних умовах цифрової трансформації, глобальної конкуренції та постійних структурних зрушень підприємства потребують цілісної системи збору, обробки та інтерпретації даних, яка дає змогу забезпечувати адаптивність, прогнозованість і технологічну гнучкість виробничих процесів.

По-перше, доведено, що застосування сучасних аналітичних інструментів дозволяє підприємствам своєчасно ідентифікувати тенденції ринку, оцінювати ризики та коригувати стратегічні рішення відповідно до внутрішніх можливостей і зовнішніх викликів. Комплексне використання цифрових платформ, систем моніторингу та інструментів сценарного прогнозування підвищує точність управлінських рішень та ефективність використання ресурсного потенціалу.

По-друге, результати дослідження засвідчили, що інтеграція ESG-орієнтованих підходів до стратегічного управління стає невід'ємною складовою розвитку промисловості. Екологічні, соціальні та управлінські показники формують нову систему критеріїв ефективності, яка сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, зміцненню репутаційного капіталу підприємств і забезпеченню відповідності міжнародним стандартам стійкості.

По-третє, аналітичні системи відіграють важливу роль у модернізації технологічної бази підприємств. Вони дозволяють виявляти можливості для інноваційного оновлення, оцінювати технологічну зрілість, планувати модернізаційні проєкти та підвищувати продуктивність промислових процесів.

По-четверте, дослідження регіональних особливостей розвитку промислового сектору показало, що для забезпечення стійкого зростання необхідним є не лише удосконалення управлінських практик на рівні підприємств, а й створення сприятливого інституційно-нормативного середовища. Розвиток кооперації між державою, бізнесом, науковими центрами та аналітичними структурами сприятиме формуванню ефективної регіональної та національної індустріальної політики.

Отже, аналітичне забезпечення виступає фундаментом стратегічного розвитку промислових підприємств, оскільки створює інформаційну основу для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень, визначає напрями технологічної модернізації та сприяє формуванню стійких моделей економічного зростання. Використання сучасних аналітичних підходів дозволить підприємствам підвищити конкурентоспроможність, зміцнити адаптивність і забезпечити довгострокову стабільність у мінливому глобальному середовищі.

Список використаної літератури:

1. Ansoff H. I. *Corporate Strategy. An Analytic Approach to Business Policy for Growth and Expansion*. New York: McGraw-Hill Book Co., 1965. 109 p.
2. Virtanen P. K., Siragusa L., Guttorm H. Introduction: Toward More Inclusive Definitions of Sustainability. *Environmental Sustainability*. 2020. Vol. 43. P. 77–82. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877343520300300>
3. Daly H. E. *Steady-State Economics*. Washington: Island Press, 1991. 339 p.
4. Данилишин Б. М., Маслюківська О. П. Розроблення національних стратегій сталого розвитку: корисний досвід для України. *Механізм регулювання економіки*. 2008. № 3 (2). Т. 1. С. 214–218.
5. Kļaviņš M., Leal Filho W., Zaloksnis J. *Environment and Sustainable Development*. Riga: Academic Press of University of Latvia, 2010. 300 p.
6. Василюга С. М. Поняття стратегії розвитку підприємства. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 121–125.
7. Селезньова Г. О. Розробка алгоритму вибору конкурентної стратегії підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 10. С. 500–504.
8. Крочак М. С. Формування стратегії розвитку промислових підприємств в умовах невизначеності. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Економіка*. 2017. № 1. С. 85–90.
9. Щурко У. В. Підходи до формування та реалізації конкурентних стратегій. *Економіка і суспільство*. 2018. № 17. С. 402–412.
10. Бортнік С. М. Забезпечення конкурентної стратегії підприємства та підходи до її вивчення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. № 7, ч. 1. С. 40–44.

References:

1. Ansoff H. I. (1965). *Corporate strategy: An analytic approach to business policy for growth and expansion*. New York: McGraw-Hill.
2. Virtanen P. K., Siragusa L. & Guttorm H. (2020). Introduction: Toward more inclusive definitions of sustainability. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, no. 43, pp. 77–82. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877343520300300>
3. Daly H. E. (1991). *Steady-state economics*. Washington: Island Press.
4. Danylyshyn B. M. & Masliukivska O. P. (2008). Rozroblennia natsionalnykh stratehii staloho rozvytku: korysnyy dosvid dlia Ukrainy [Development of national sustainable development strategies: Useful experience for Ukraine]. *Mekhanizm rehuliuвання ekonomiky*, no. 3(2), pp. 214–218.
5. Klavins M., Leal Filho W. & Zaloksnis J. (2010). *Environment and sustainable development*. Riga: Academic Press of University of Latvia.
6. Vasylyha S. M. (2020). Poniattia stratehii rozvytku pidpriemstva [Concept of enterprise development strategy]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 1, pp. 121–125.
7. Seleznova H. O. (2016). Rozrobka alhorytmu vyboru konkurentnoi stratehii pidpriemstva [Development of an algorithm for selecting a competitive strategy of the enterprise]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, no. 10, pp. 500–504.
8. Krochak M. S. (2017). Formuvannia stratehii rozvytku promyslovykh pidpriemstv v umovakh nevyznachenosti [Formation of an industrial enterprise development strategy under uncertainty]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Ekonomika*, no. 1, pp. 85–90.
9. Shchurko U. V. (2018). Pidkhody do formuvannia ta realizatsii konkurentnykh stratehii [Approaches to the formation and implementation of competitive strategies]. *Ekonomika i suspilstvo*, no. 17, pp. 402–412.
10. Bortnik S. M. (2016). Zabezpechennia konkurentnoi stratehii pidpriemstva ta pidkhody do yii vyvchennia [Ensuring the competitive strategy of the enterprise and approaches to its study]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, no. 7(1), pp. 40–44.

Victor Dudnyk, Postgraduate Student, State Higher Educational Institution “Donbas State Pedagogical University”

ANALYTICAL SUPPORT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE PROCESS OF FORMING SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGIES

The article examines the formation and advancement of analytical support frameworks designed to strengthen the capacity of industrial enterprises to develop and implement strategies for sustainable development. Achieving long-term stability in the industrial sector relies on a coherent evaluation of economic, environmental, and technological indicators that shape strategic decision-making. The quality of managerial actions is determined by the depth of analytical assessment, the reliability of data flows, and the integration of monitoring tools across multiple governance levels. Enhancing strategic adaptability and improving resource efficiency are crucial for maintaining enterprise sustainability under conditions of market uncertainty. To achieve these objectives, industrial enterprises must adopt modern analytical instruments that facilitate continuous monitoring of sustainability metrics, identify strategic risks, and ensure evidence-based planning. Particular attention is devoted to the structural challenges associated with technological obsolescence, ineffective resource utilization, and limited ecological transformation. Addressing these issues requires the modernization of production systems, the introduction of progressive regulatory practices, and stronger institutional coordination that supports systematic implementation of sustainability principles. The study highlights the primary barriers restricting the transition to sustainable industrial governance. These include constrained investment capacity, insufficient integration of analytical processes, fragmentation of information flows, and the underdevelopment of digital infrastructures capable of supporting advanced

evaluation methods. The results emphasize the strategic necessity of deploying contemporary information-analytical systems that support diagnostics, scenario modeling, and the alignment of enterprise strategies with sustainability objectives. Such systems reinforce managerial precision and enhance the ability to anticipate long-term developmental trajectories, while also strengthening internal risk-management mechanisms. Furthermore, the article proposes a methodological framework for improving enterprise-level analytical support through the use of digital platforms, automated processing technologies, predictive analytics, and dashboard solutions tailored to strategic management needs. Emphasis is placed on adopting flexible analytical environments that respond to sectoral volatility, accelerate managerial decision cycles, and contribute to long-term sustainability planning. The study also underscores the importance of strengthening analytical competencies among management personnel to ensure effective utilization of available data resources and to support a culture of informed decision-making. Ultimately, the development of a robust analytical foundation enhances the strategic sustainability of industrial enterprises, promotes economic stability, and supports their resilience within a transforming economic landscape. Strengthened analytical capabilities not only improve current strategic performance but also prepare enterprises for future shifts in environmental, market, and technological conditions, contributing to sustainable industrial growth in Ukraine.

Keywords: *analytical support, sustainable development of industrial enterprises, strategic planning, digital analytics, ecological and economic performance, sustainable development indicators, corporate resilience, risk-oriented analysis, strategic diagnostics, ESG components.*

Стаття надійшла: 27.10.2025

Стаття прийнята: 17.11.2025

Стаття опублікована: 29.12.2025